

BIBLIOTECA *MARCEL·LÍ DOMINGO*

Recull de premsa local i comarcal

TORTOSA-VIC: *Línia directa*

La història, sovint, anticipa fets.

L'Arxiu Municipal de Vic guarda uns llibres venerables en pergami i en els que, amb anguleta lletra gòtica i en un llaf curialec, s'han anat aplanat els successus privilegis concedits a la ciutat des del 889 fins ara.

Tot espigolant en aquesta garbera històrica hem trobat una perla. Tot ve de l'exigència d'un cumplidor funcionari que, en nom del comte de Barcelona Ramon Berenguer IV, volia cobrar els tributs de rutina sobre les mercaderies i bens dels ciutadans de Vic. Els prohoms s'adrecaren al comte. Els crien injust que, en el moment raspat del cobrament, el recaptador comtal s'hagué oblidat del sacrifici important de Vic a l'aportar 400 morabatsins d'or (*in auro marinos et melachinos*) per la reconquesta de Tortosa. Un cavaller de Vic sortí de la Plana vers "*obediōne Dextore*", el setge tortosí, a unlla de cavall per a fer llurament del memorial vigatà. I el 15 d'octubee de 1148, al peu de l'Ebre, el comte de Barcelona, rellagi el memoràndum. Observà per uns minuts la tropa del vigatà Guillem Ramon de Montcada, i reflexionà sobre els 400 morabatsins d'or. Homes, diners, intencència espiritual... El cavaller del missatge retornà a Vic amb el privilegi d'exempció. Dies després Tortosa era cristiana. I les campanes de Vic tocaren a glòria.

Aquests 400 morabatsins d'or venien a ser un préstec municipal a llarg termini. Exactament, a 790 anys vista. 288.547 dies després del setge. Tortosa deslota el camí i retorna, amb interessos d'increible generositat, aquells boirosos 400 morabatsins d'or. Uns altres setges, sagnants i angósicos, tornaven a endogalar Tortosa i s'encetava l'aventura d'una comunitat menstrual. Tres generacions recidides, sínoel d'un poble, carregaven l'imprescindible en una caravana de camions i enflaven el camí de la boira. L'imprescindible. Quantes renúncies s'hi amaguen en el concepte? En una llar tortosina, què hi ha d'imprescindible?

El camí d'en Guillem Ramon de Montcada fet a l'inrevés. A retornar els 400 morabatsins d'or però amb un material molt més valuós. Amb homes de mà segura i experts sobre el torn. Amb esposes abnegades, fàbriques, "emplades", com diuen "los" tortosins. A ser —puntals— de llar. Famíles senceres buscant un illot en mig d'una mar tempestuosa. Tres generacions en marxa.

La nostra ciutat l'ha descrita mossèn Cinto Verdaguier com "oberta i franca", ben a l'inrevés del tòpic de tancada i mística com la veuen els cincs. Els poetes capten més les veritats. Corre un axioma que diu que "Vic té mala entrada i mala sortida". L'arribada a Vic pot desconcertar. És pastada amb un vigatanisme dur, sobri, una mica gèlidi; no és dóna sempre. Però quan ho fa es tracta d'una donació absoluta. El vigatà és noblement selectiu. I l'arribada dels tortosins, discreta, menstrual, fou tan suau com absoluta. Primer, aquells amics meridionals amb olor de ferral·la i d'acer temperat de l'Ebre formaren "la colònia tortosina". Més tard, enen ja "els tortosins". I les lindes enen tan deliquescents que, poc després, hi havia una colla de vigatans que anaven a treballar "als tortosins" com qui va a treballar a la factoria de la cantonada. I hi havia una colla de vigatans que festejaven amb tortosines i un grapat de tortosins que desposaven amb vigatanes. Per la Cinta, la "cuca fera" es passejava per Vic, per les voltes de la plaça,

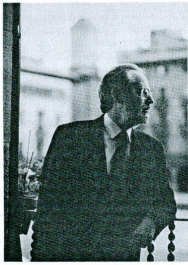
amb el mateix tarannà casolà que els vells símbols vigatans: els gegants, el Merma o el Carquinyoli. Avui, la Verge de la Cinta té un altar a Vic. Tots els esquemes etnològics i els plantejaments antropològics se'n varen anar per terra perquè la boira vigatana la solubles els tarannàs. La baldana i la llonganissa són cosins germans; el passisat i el ps de pessic són germans de llet. Heus aquí que un dia varen venir uns tortosins de la millor manera que ho podien fer: amb família, il·lusió i "Imprescindible". I Vic els va rebre "oberta i franca", familiarment. Dues comunitats amb voluntat integradora. No podia fallar.

Però quedava pendent el problema dels 400 morabatsins d'or. Vic no s'òl oblidar els deutes, malgrat que tinguin una pausa de 790 anys, quasi vuit segles. I se'ls va cobrar.

Aquells camions fletats a corre-cuita portaven camuflades unes mans de plata, de bella experiència artesanal. Formava part de "l'imprescindible". Mans d'ajustador, de fundador, de matriçer, de mecànic. Mans que podien ser catòdiliques d'altres mans. En certa manera, la Plana havia oblidat la traca dels vells pedrenyalers, dels espasers feudal·ls, dels armers del Ripollès. S'apagava, com una flama, l'art d'un mífic "Picallimes", un forjador local. Els tortosins foren la revifalla. Els tortosins, fruit d'una èpica fugida terra·l, es convertiren en acadèmia d'aprenents i les mans de plata forjaren d'altres mans de plata. Molts tortosins es convertiren en mestres, fins i tot liberalment, documentalment.

Tortosins de la diàpora: famílies que us empeltàreu de vigatanisme que foreu, a un temps, integrats i integradors. Tortosins de la Cinta que lliga i uneix: tranquils. Els 400 morabatsins del 1148 han quedat salitats. I amb un remanent i un superàvit a favor vostre que mai no podrem pagar.

PERE GIRBAU I BOVER
Alcalde de Vic

PERE GIRBAU I BOVER
Nascut a Vic el 1934.
Casat i amb tres fills.
Pàtri industrial electricista.
De professió industrial.
Ha seguit a l'ESE el Programa per Alta Direcció d'Empreses.
Ha estat president de l'Associació d'Homes d'Empresa i local de la delegació a Vic de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona.
Ha presistit l'Asociación Española de Fabricantes de Maquinaria para Lavanderías y Tintorerías i l'Associació Empresarial Catalana i ha estat sots-president del comitè organitzador del Saló Hostelco.
Soci fundador d'Omnium Cultural a Osona.
És Alcalde de Vic des de 1987.

Font: biblioteca.tortosa.cat